

Ny undersökning:

Fortfarande färre än 1 av 10 bussresenärer använder bälte

Ett år efter Nobinas första stora undersökning av bältesanvändningen i kollektivtrafiken syns ingen förbättring. Endast 9,7 procent av bussresenärerna använder säkerhetsbälte, i princip exakt samma nivå som föregående år. Samtidigt visar den nya undersökningen mycket stora skillnader i landet, från 1,5 procent i SL-trafiken till 59,2 procent hos Östgötatrafiken.

Att resa med buss är redan idag ett av de säkraste sätten att färdas på våra vägar och kollektivtrafiken har på många sätt gått före i trafiksäkerhetsarbetet. Men även i en säker trafikform kan säkerhetsbältet vara avgörande vid en olycka eller kraftig inbromsning. Både för sin egen och andras säkerhet.

Sedan 1999 råder lagkrav på bältesanvändning i buss där bälte finns. Trots lagstiftning, information och skyltning är användningen fortsatt låg.

När Nobina genomförde sin första stora observationsstudie 2024 använde 9,69 procent av de observerade resenärerna säkerhetsbälte. I årets undersökning är motsvarande andel 9,65 procent. Bältesanvändningen står därmed i praktiken helt still.

Årets undersökning omfattar 1 043 bussresor och 17 344 observerade resenärer i tio trafikområden. Av dessa använde 1 674 säkerhetsbälte, motsvarande 9,7 procent.

”Att bältesanvändningen ligger kvar på i princip exakt samma nivå ytterligare ett år visar att vi har mycket kvar att göra. Bälte behöver bli lika självklart på bussen som i bilen. Här har vi som bransch, tillsammans med våra uppdragsgivare, myndigheter och resenärer, ett gemensamt arbete framför oss.”

Martin Pagrotsky, vd Nobina Sverige

Mycket stora skillnader i landet

Bakom det nationella genomsnittet finns stora regionala variationer. Högst bältesanvändning har Östgötatrafiken, där 59,2 procent, nästan sex av tio resenärer, använder bälte. Därefter följer Länstrafiken i Norrbotten med 31,6 procent och Västtrafik med 15,0 procent.

Lägst är användningen i SL-trafiken, där endast 1,5 procent av de observerade resenärerna använde bälte. Det motsvarar ungefär en av 67 resenärer.

59,2 % Bältesanvändning Östgötatrafiken

1,5 % Bältesanvändning SL

Uppdragsgivare	Avgångar	Antal resenärer	Använde bälte, antal	Använde bälte, procent
Din Tur	67	825	26	3,2 %
Hallandstrafiken	77	994	72	7,2 %
Länstrafiken i Norrbotten	13	190	60	31,6 %
Piteå Stadsbuss	30	263	31	11,8 %
Skånetrafiken	127	2 478	290	11,7 %
SL	319	6 132	92	1,5 %
Sörmlandstrafiken	45	399	43	10,8 %
Värmlandstrafik	116	2 013	229	11,4 %
Västtrafik	191	3 543	531	15,0 %
Östgötatrafiken	58	507	300	59,2 %
Total	1 043	17 344	1 674	9,7 %

Östergötland sticker ut

Särskilt tydligt sticker Östergötland ut. I 2025 års rapport använde 32 procent av de observerade resenärerna hos Östgötatrafiken bälte. I årets mätning är motsvarande andel 59,2 procent.

Även Stockholm ligger kvar på en mycket låg nivå. I den tidigare undersökningen använde 0,65 procent av resenärerna i SL-trafiken bälte. Årets observation visar 1,5 procent.

De regionala resultaten ska samtidigt tolkas med försiktighet. Antalet observationer varierar mellan trafikområdena och är i flera områden relativt begränsat. Resultaten ger därför en bild av bältesanvändningen vid de genomförda observationerna, men bör inte användas för att dra alltför

långtgående slutsatser om nivån eller utvecklingen i ett enskilt trafikområde. Det gäller särskilt jämförelser mellan enskilda år. På nationell nivå är observationsunderlaget betydligt större och ger en tydligare bild av den övergripande bältesanvändningen.

32 % → 59,2 %

Ökning mot föregående år

”

**Vi behöver förstå
mer om vad som
ligger bakom**

”Att vi ser så stora skillnader är intressant. När nästan sex av tio använder bälte i ett område samtidigt som användningen är mycket låg i andra behöver vi förstå mer om vad som ligger bakom. Det kan ge viktig kunskap om hur vi tillsammans kan få fler att använda bältet.”

John Abbate, Säkerhetschef Nobina Sverige

Varför använder så få resenärer bälte?

Observationsstudien undersöker inte orsakerna till varför resenärer väljer att använda eller inte använda säkerhetsbälte. Resultatet kan därför inte i sig förklara skillnaderna mellan olika trafikområden.

Tidigare rapporter och forskning på området, som också lyftes i Nobinas undersökning 2025, har pekat på flera möjliga faktorer.

Bristande kunskap om regler och risker

Många resenärer kan vara omedvetna om reglerna kring bältesanvändning. Bussens storlek och konstruktion kan också bidra till en uppfattning om att bälte är mindre viktigt än i personbil.

Information, skyltning och påminnelser

Förutsättningarna för information, skyltning och påminnelser skiljer sig från personbilen, där visuella och akustiska bältespåminnelser är väl etablerade.

Vana och kultur

Korta resor, upplevt låga hastigheter och hur andra resenärer agerar kan påverka benägenheten att använda bälte. När få andra spänner fast sig riskerar det att förstärka beteendet ytterligare.

Lagstiftning och efterlevnad

Regelverket kan uppfattas som motsägelsefullt när det på vissa bussar är tillåtet att färdas stående samtidigt som den som sitter på en plats där bälte finns ska använda detta.

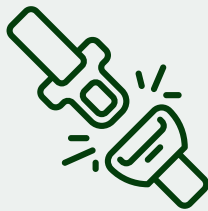
1 043

observerade
bussresor

17 344

resenärer

1 674

resenärer som
använde bälte

9,7 %

bältesanvändningen

Fakta om undersökningen

Undersökningen är en observationsstudie av bältesanvändningen ombord på bussar utrustade med säkerhetsbälte.

- Totalt omfattar årets material **1 043** observationer.
- **17 344** resenärer har observerats.
- **1 674** resenärer använde säkerhetsbälte.
- Det motsvarar **9,65** procent, avrundat till **9,7** procent.
- Observationer har genomförts inom tio trafikområden: Din Tur, Hallandstrafiken, Länstrafiken i Norrbotten, Piteå Stadsbuss, Skånetrafiken, SL, Sörmlandstrafiken, Värmlandstrafik, Västtrafik och Östgötatrafiken.
- Föregående studie omfattade **1 616** bussresor och **24 838** resenärer och visade en bältesanvändning på **9,69** procent.

Bältesfrågan kräver fortsatt samarbete

Resultatet visar framför allt att den låga bältesanvändningen inte förändras av sig själv. Trots lagstiftning, information och uppmärksamhet ligger den nationella nivån kvar på knappt tio procent.

Samtidigt visar de stora skillnaderna inom landet att frågan behöver studeras närmare. Förutsättningarna för information, tekniska lösningar, påminnelser och beteendeförändring behöver fortsätta utvecklas gemensamt av kollektivtrafikbranschen, regionala kollektivtrafikmyndigheter och berörda myndigheter.

”Bussen är ett säkert färdmedel, men säkerhetsbältet finns där av en anledning. Vår ambition är inte att peka finger åt resenärerna utan att bidra med kunskap och tillsammans hitta lösningar som gör det naturligt att använda bältet. Att nästan ingen förändring har skett på ett år visar att vi som bransch behöver fortsätta arbetet.”

John Abbate, Säkerhetschef Nobina Sverige

För ytterligare information,
vänligen kontakta:

David Erixon,
Head of Public Affairs & Media Relations
david.erixon@nobina.se | +46 72 967 02 84

Om Nobina

Med **15 000 medarbetare** i fyra länder är Nobina Nordens största företag inom kollektivtrafiken. Varje dag, året runt, väljer en miljon människor att resa mer hållbart med Nobina, från norr till söder, i stadsmiljö och på landsbygden.

Tillsammans med resenärer och uppdragsgivare arbetar Nobina för att utveckla kollektivtrafiken och bidra till säkra och hållbara resor.

